

Peter Skov-Jakobsens tale ved bispevielsen af Ulla Thorbjørn Hansen i Roskilde Domkirke

Taler

Peter Henrik Skov-Jakobsen
Biskop over Københavns Stift

Dato

4. september 2022

Sted

Roskilde Domkirke

Jesus siger: "Et nyt bud giver jeg jer: I skal elske hinanden, som jeg har elsket jer, skal I også elske hinanden." Johannesevangeliet, kapitel 13, vers 34.

Ulla!

"I skal elske hinanden" – det er den store katedral, som altid har stået til rådighed for de kristustroende. Når vi lytter til Jesus fra Nazareth, mærker vi, at fra tidernes morgen ventede der nåde, barmhjertighed og tilgivelse.

Fra tidernes morgen har vi kendt til hykleri, til vrangbilleder og ikke mindst til tomme ord; men Guds katedral, livet, lærer os noget. I protesten, i nødskriget, i længslen, i jublen og glæden mærker vi, at Gud ikke har glemt os. Vi ved, at det er i fortroligheden, i angstråbet, i bønner og i den lyttende stilhed, at Gud befrier os til liv og giver os kræfter mod ondskab og skamløshed.

Der er noget smukt ved katedraler. De minder os om livets mysterium. Den, der træder ind i det store rum, mærker, at her er hele historien samlet - her er vi omgivet af kristendommens grundlæggende fortællinger. Vi er også omgivet af mange tidsaldres kunstneriske udtryk. Danmarks konger og Dronninger er stedt til hvile i denne katedral, så vi mærker, at her er vi også midt i vores lands historie.

Her er mange tiders forskellige udtryk i maleri, i udskæring, i vævekunst. Her er alle musikkens udtryk, og når vi griber salmebogen, mærker vi poesiens kraft ned gennem århundreder.

Når man ser kongeporten i vest udefra, bliver man mindet om de tolv apostle -

tolv meget forskellige historier. De bevidnede noget, som er en kær skat for menneskeheden, og den hændelse og det mysterium ligger og venter bag disse døre. Ikke gemt bag døren. Ikke lukket inde. Selv om kongeporten er tre tons tung, går den på lette hængsler!

Alteret med sin skønhed fortæller, at her er en gylden historie, her er fortællingen, der aldrig må blive glemt. Det er fortællingen om ham, der lever, selv om de myrdede ham efter at have rådført sig med et flertal på markedspladsen, men han opstod fra de døde, og han, Jesus fra Nazareth, Kristus, er den gådefulde fortælling, som kirken bygger sit liv på. Han lever og er nærværende.

Denne katedral vidner om, at alle tider har knyttet an til denne fortælling. Og her er det virkelig, som om vi mærker, at Jesus ikke bare er til stede som et randfænomen i vores kultur. Han er den skjulte midte. Vi kan bare ikke identificere ham med vores egne ord, vores egen musik eller vores egen kunst. Det er ikke fordi han vil skjule sig for os. Vi bliver bare nødt til at indrømme, at vores ord ikke rækker til at udtrykke hele mysteriet, men det skal ikke sætte sig som fortvivlelse; men som en glæde over, at Gud er i alle tider og på alle steder, og vi skal fornemme skaberens nærvær alle steder. Hver generation yder sit til den yderligere forståelse (og til tider også misforståelse) af gudsmysteriet.

Når vi læser om Jesus i Ny Testamente, mærker vi hele tiden, at han er på vej ind i menneskers liv for at forandre det - ja for at forvandle det. Han gør mennesker menneskelige. Han lærer os, at vi ikke skal komme med knyttede næver. Vi skal hverken komme med en fasttømret dogmatik eller med ligegyldig tankeløshed.

I vores tradition ved vi godt, at kunsten ikke er at slå dogmerne ind i væggen med syvtommersøm, og vi har også lært, at det er hverken ved trusler eller vold, at vi overbeviser mennesker om Gud. Der skal åbne arme til, når vi vandrer mod en tro, der åbner livet for os, for medmennesket og for skabningen. Undervejs i troens liv opdager vi, at vi ikke blot er i en katedral. Vi er også i mange landskaber. Det opdager vi især, når vi står ansigt til ansigt med andre mennesker.

Vi bliver nødt til hele tiden at arbejde fantasifuldt og dynamisk ind i vores tids udtryk.

Vi kommer ikke som de kolde og kyniske med stive sætninger. Vi ved det godt i kirken – også vi skal lade os overbevise om venligheden og medfølelsen. Jeg ville ønske, at teologiens og troens diskussioner i højere grad ville bære præg af samtalens kunst end af kamppladsens retorik og entydighed.

Når en dansk historiker skriver om tidligere statsminister Poul Hartling, at han altid forekom mennesker at være elskværdig og imødekommende, og alle var overbeviste om, at det nok skyldtes hans præstelige baggrund, så minder historikeren (Søren Mørch) lige om, at ingen tilsyneladende tænkte på hans kirkelige baggrund, der havde gjort ham til en arret kriger! Vi skulle også gøre os umage med, at det ikke fremover kan siges om os af en politiker, som det engang blev sagt, at når de kirkelige de slås, så mærkes det så meget mere, end når vi andre dødelige slås, at vi lever efter syndefaldet.

Jeg bryder mig ikke om tanken om en kirke, der går så meget i takt, at den også fremmer et snæversyn. Tidens tendens til korte sætninger og til entydighed gør mig både bange og urolig, for det forudsætter en besynderlig tro på menneskets ufejlbarlighed og perfektion. Det er om noget et blufnummer – et kedeligt blufnummer!

Husk altid på katedralen. Den er ligesom livet. Du er altid placeret midt i livet. Du er altid på vej, og noget er du midt i, og så må du erindre det, der var, og du må få tidligere tanker, følelser, oplevelser til at lege med samtiden på vej ind i fremtiden, for du kan ikke se det hele, selv om det er rundt om dig. Du må bringe det sammen i erindringen.

Når vi fremover taler om sandheden, skal vi være mindre behippede på bevisførelse og forklaring og mere fokuserede på oplevelse og tillid. Vi skal gå ind i samfundets store rum og fortælle om længslen og tilliden og indrømme, at det kan godt være, at vi ikke forstår det, men vi har brug for skønheden, ellers løber kynisme og banalitet af med os. Vi har brug for andet end samfundets ordenssans – vi har brug for farvernes og skulptureernes provokerende skønhed, musikkens klang. Vi vil ikke kun leve med parolernes skrål og den retlinede march.

Vi har brug for andet end forklaringer. Vi har brug for provokation og indlevelse.

I denne katedral er der en sammenhæng mellem alter og udgang. Læg dig kongeportens smukke relief på sinde, når du går ud i verden. Den, der går igennem porten erindres om, at engang blev alle kornaksene til det brød, som han gjorde sig genkendelig ved den sidste aften, han levede. Han gjorde sig genkendelig i det daglige brød og i hverdagen, og derfor følges vi ud af Lukas' ord: "Deres øjne åbnedes og de genkendte ham; men i samme øjeblik blev han usynlig for dem".

Det er så mærkeligt, men vi lever også med den historie, at dem, der havde set ham og hørt ham og oplevet ham ikke kunne genkende ham, men da han brød brødet, mærkede de ham. De gjorde sig straks kloge og ville sikkert lægge ham i deres ords og opfattelsers lænker, og så forsvandt han; men kun for altid at være der, som den, de troende og tvivlende møder, når de længes efter gudsrigets komme, længes efter hellighedens udtryk, længes efter at Guds vilje må ske og at ethvert menneske derfor får dagligt brød, liv og glæde og dertil hører tilgivelse og barmhjertighed.

Måtte vi blive grebet af den længsel og turde bære på glæden og protesten ind i verden.

På vores vej kunne vi jo lægge tysk-iraneren Navid Kermanis ord på sinde: "Enhver skal komme et skridt nærmere fra dér hvor han er".

Kilde

Roskildestift.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Indvielsestale

Relateret

Ulla Thorbjørn Hansens prædiken ved bispevielsen i Roskilde Domkirke
4. september 2022

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/peter-skov-jakobsens-tale-ved-bispevielsen-af-ulla-thorbjorn-hansen-i-roskilde-domkirke>